

มคอ. 3

0319353 ครอบครัวศึกษา
Family Education

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรพลศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

	หมวด	หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	3
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	4
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	4
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	5-10
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	10-14
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	14
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	15

รายละเอียดของรายวิชา
(Course Specification)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชาสงขลา /คณะศึกษาศาสตร์ / สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

0319351

ครอบครัวศึกษา

2(2-0-4)

Family Education

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับครอบครัวศึกษา ความมุ่งหมายของชีวิตและครอบครัว สถานภาพและบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวการวางตัวต่อเพศตรงข้ามการเลือกคู่ครองการตั้งครรรภ์และการเลี้ยงดูบุตร ความสัมพันธ์ของครอบครัวกับชุมชน วัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับเรื่องเพศ

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรระดับปริญญาตรี กลุ่มวิชา เอกเลือก

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ อรพิน ทิพย์เดช

4. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาต้น / ชั้นปีที่ 3

5. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pro-requisite)

ไม่มี

6. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite)

ไม่มี

7. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ

8. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

1 พฤศจิกายน 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา : เพื่อให้ผู้เรียน

- 1.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในครอบครัว
- 1.2 มีเจตคติที่ดีต่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในครอบครัว
- 1.3 สามารถวิเคราะห์ปัจจัยและสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัว
- 1.4 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจในธรรมชาติของตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถจัดการกับชีวิต สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัว และมีเป้าหมายที่จะดำรงสถาบันครอบครัวโดยใช้หลักการและหลักคุณธรรมมาเกื้อหนุนและเสริมสร้างครอบครัวได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมภายใต้วัฒนธรรมไทยได้อย่างมีความสุข

หมวดที่ 3. ลักษณะและการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา	-	-	60 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล

- 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ โดยการประกาศให้นักศึกษาทราบทางเว็บไซต์

หมวดที่ 4. การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมโดยยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

- 1.1 มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยเน้นความมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ สุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน ขยันและอดทนและยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง
 - 1.2 มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
 - 1.3 ตระหนักและเห็นคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมถึงการเคารพสิทธิมนุษยชน
- 1.4 ฝึกตนให้มีทักษะชีวิตที่ดีเพื่อให้สามารถเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วิธีการสอน

บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาจากสถานการณ์ในปัจจุบัน
อภิปรายกลุ่ม จัดทำรายงาน
การเรียนรู้โดยใช้สื่อ (Media Learning)
บทบาทสมมติ

1.3 วิธีการประเมิน

พฤติกรรมกรรมการเข้าชั้นเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องเหมาะสม
ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
ข้อสอบ

2. ด้านความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม

● 2.1 มีความรู้และความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีที่สำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ชีวิตและสังคม

● 2.2 มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถบูรณาการความรู้เรื่องการดูแลตนเองและบุคคลในครอบครัว กับศาสตร์อื่น ๆ ได้ เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้อื่น และ สังคม

● 2.3 สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการของตนเอง ครอบครัวและสังคม รวมทั้งประยุกต์ ความรู้ ทักษะและการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาได้

2.2 วิธีการสอน

บรรยาย และให้นำเสนอรายงาน
การเรียนรู้โดยใช้สื่อ (Media Learning)

2.3 วิธีการประเมิน

รายงาน
การสอบ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
อย่างเป็นระบบสมเหตุสมผล มีความใฝ่รู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- 3.1 มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ
อย่างมีเหตุผล
- 3.2 สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสถานการณ์รอบคร้ว สังคม และโลกในปัจจุบัน เพื่อใช้ในการ
แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3.3 สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางด้านครอบครัวและสังคมได้อย่าง
เหมาะสม

3.2 วิธีการสอน

การมอบหมายงานโดยให้วิเคราะห์กรณีศึกษา
การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ (Media Learning)
การบรรยาย
การเรียนรู้จากปัญหา

3.3 วิธีการประเมิน

การสอบกลางภาคและปลายภาคโดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์
แนวคิดในการประยุกต์ใช้ความรู้มาแก้ปัญหาทางครอบครัว แบบฝึกหัด การวิเคราะห์กรณีศึกษา

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์และสามารถเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคมด้วยความ
รับผิดชอบ

- 4.1 เคารพระเบียบสังคม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน และสังคม
- 4.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพและให้คุณค่าแก่ตนเอง ชุมชน และสังคม
- 4.3 มีจิตอาสาและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกของชุมชนและสังคม
- 4.4 เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

4.2 วิธีการสอน

จัดกิจกรรมกลุ่ม

มอบหมายรายงานกลุ่ม และรายงานบุคคล เช่นการจัดทำไดอารี่ครอบครัวในฝัน ค้นคว้า
บทความ และวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันและนำเสนอเป็นรายเดี่ยวและรายกลุ่ม

4.3 วิธีการประเมิน

รายงานที่นำเสนอ
กิจกรรม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

มีความสามารถในการสืบค้นรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
สรุปประเด็นโดยใช้ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

- 5.1 มีความสามารถในการสืบค้นรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็น นำเสนอและ
สื่อสารโดยใช้ภาษาประจำชาติและภาษาที่สองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.2 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศอย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยการปฏิบัติและการใช้สื่อเทคโนโลยี โปรแกรมคอมพิวเตอร์
และการสื่อสารแบบ on-line ในกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ
2. การเรียนรู้จากต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น และสื่อสาร เช่น จากผู้สอน เพื่อน วิทยากร
ผู้เชี่ยวชาญ

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) อาจารย์ประเมินจากการปฏิบัติและเทคนิคการนำเสนอผลงาน
- (2) อาจารย์สังเกตพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีระหว่างกระบวนการเรียนรู้
- (3) นิสิตสะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นผ่านเทคโนโลยีและกิจกรรม

ภาคปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ

6. ด้านทักษะด้านการจัดการเรียนรู้

6.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะด้านการจัดการเรียนรู้

○ 6.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ การ
ออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน และการ ประเมินผลการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ใน
บริบทจริงได้อย่างเหมาะสม

○ 6.2 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน เพื่อ นำไปสู่การวิจัยใน
ชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาความรู้

○ 6.3 ตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน

○ 6.4 บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

6.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ทำได้ในระหว่างการสอน มีดังนี้

- (1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงผ่านการสอนของอาจารย์ด้วยวิธีการที่

หลากหลาย เช่น การศึกษากรณีตัวอย่าง การสังเกตการณ์สอน การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การสัมภาษณ์ผู้มี
ประสบการณ์ การฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ การ
ทดลองสอน เป็นต้น

6.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

- (1) อาจารย์สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านทักษะการสอน
- (2) อาจารย์ประเมินจากการนำเสนอผลงาน และการทดลองสอน
- (3) นิสิตประเมินตนเอง

5 แผนการสอนและการประเมิน

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน* (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้สอน
1	-แนะนำรายวิชา บทที่ 1 บทนำ : คุณภาพชีวิต และ <u>ครอบครัว</u> - ชมดีวีทัศน์ สถานการณ์ใน ครอบครัว - ทดสอบก่อนเรียน	2	แนะนำรายวิชา นิสิต แนะนำ สมาชิก ใน ห้องเรียน ชมดีวีทัศน์ เกี่ยวกับครอบครัว มอบหมายงาน ให้เขียน เรียงความ <u>ครอบครัวของฉัน</u> การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ	อ.อรพิน
2-3	บทที่ 1 บทนำ : คุณภาพชีวิต และ ครอบครัว (ต่อ) - ความหมาย แนวคิดและความสำคัญ ของครอบครัว - ลักษณะโครงสร้างของครอบครัว: อดีต ปัจจุบัน และอนาคต - วัฏจักรชีวิตครอบครัว	4	บรรยาย และทำกิจกรรม กลุ่ม การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ มอบหมายงานการไป ค้นคว้าข่าวสารด้าน ครอบครัว พร้อมทั้ง วิเคราะห์ข่าวประกอบ	อ.อรพิน
4	บทที่ 1 บทนำ : คุณภาพชีวิต และ ครอบครัว(ต่อ) - สถานภาพและบทบาทของสมาชิกใน ครอบครัว - หน้าที่ของครอบครัว - คุณลักษณะครอบครัวที่พึงประสงค์ ครอบครัว	2	บรรยายและการอภิปราย ร่วมกัน - การเรียนรู้ด้วยตัวเอง - การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ	อ.อรพิน
5-6	บทที่ 2 การเสริมสร้างและพัฒนาชีวิต ครอบครัว - การกำเนิดของครอบครัว * การวางตัวต่อเพศตรงข้าม * การเลือกคู่ครอง * การเตรียมความพร้อม การสมรส * การปรับตัวในชีวิตสมรส	4	บรรยาย - การเรียนรู้แบบร่วมมือเรียน - การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ กิจกรรมการเสริมสร้างด้านสังคม และปัญญา	อ.อรพิน
7	บทที่ 3 การวางแผนครอบครัว ความหมายและความสำคัญของการ วางแผนครอบครัว การวางแผนการดำเนินชีวิตของ ครอบครัว : การตั้งครร์ภ์ การเลี้ยงดูบุตร	4	บรรยาย-และการอภิปราย ร่วมกัน - การเรียนรู้ด้วยตัวเอง - การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ	อ.อรพิน

8	บทที่ 4 บทบาทและสัมพันธภาพในครอบครัว กับชุมชน สัมพันธภาพในครอบครัว บทบาทของสมาชิกในครอบครัว บทบาทของครอบครัวต่อการเครือญาติ การดูแลบุคคลในครอบครัว	4	บรรยาย-และการอภิปราย ร่วมกัน - การเรียนรู้ด้วยตัวเอง - การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ	อ.อรพิน
9	สัปดาห์สอบกลางภาค			
10-11	บทที่ 5 วิฤติการณ์ในครอบครัว ความหมายและความสำคัญของ วิฤติการณ์ในครอบครัว ประเภทและการแก้วิฤติการณ์ใน ครอบครัว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวิฤติการณ์ กลไกในการปรับตัวของครอบครัวต่อ ภาวะวิฤติ	4	บรรยาย-และการอภิปราย ร่วมกัน - การเรียนรู้ด้วยตัวเอง - การเรียนรู้โดยการใช้สื่อ	อ.อรพิน
12-13	โรคเรื้อรังที่พบบ่อยในครอบครัว	4	บรรยาย และใช้สื่อการเรียน การสอน พร้อมมอบหมายงาน กลุ่ม	อ.อรพิน
14	กฎหมายครอบครัวเบื้องต้น	2	บรรยายพร้อม ยกตัวอย่าง สถานการณ์	วิทยาการพิเศษ
15-16	นำเสนองานที่ได้รับมอบหมายเป็นกลุ่ม	4	นำเสนองานกลุ่ม บทบาทสมมุติ เรื่อง ครอบครัวในฝันของเรา+	อ.อรพิน
17-18	สอบปลายภาค			

2. แผนประเมินการเรียนรู้

(● : ประเมินเฉพาะความรับผิดชอบหลัก)

ลำดับการประเมิน	ลักษณะการประเมิน (เช่น สอบ รายงาน โครงงาน ฯลฯ)	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของคะแนนที่ประเมิน	หมายเหตุ
1	รายงานและกิจกรรม	ทุกสัปดาห์	25	
2	การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	10	
3	การสอบกลางภาค	ตามปฏิทิน มทย.	30	
4	การสอบปลายภาค	ตามปฏิทิน มทย.	35	
ระบุผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยตามที่ปรากฏในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาของรายละเอียด				

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

แผ่นคำสอนรายวิชา 0319351 ครอบครัวยุคใหม่

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กฎหมายครอบครัว นิตยสารแม่และเด็ก ข่าวเกี่ยวกับครอบครัว จากนิตยสาร และหนังสือพิมพ์

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

<http://familynetwork.or.th/node/252>

www.friendsofwomen.or.th/

<http://www.ddc.moph.go.th/>

[www.Mother And care.in.th/](http://www.MotherAndcare.in.th/)

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- การประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามรายวิชาที่กำหนดโดยการสอบถามผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียน
- ติดตามประเมินผลผู้เรียนภายหลังการเรียนทุกภาคการศึกษา

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- คณะอนุกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา รายวิชาศึกษาทั่วไป และคณะกรรมการประจำคณะ วิทยาการสุขภาพและการกีฬา ตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ วิธีการให้คะแนน สอบ และค่าระดับชั้น

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 2 ปี